



Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

72

Szerző:

Cím: Felhőkarcoló építésnek Budapesten sincs semmi akadálya

Forrás: Fővárosi Hírlap

Hely

Idő

"1929"

Személy

Bp.

(Hely)

1929. VII. 17.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Felhőkarcoló-építéseknek Budapesten sincs semmi akadálya a vasbeton korszakában

Milyen legyen az építkezési szabályrendelet revíziója?

Köztudomású, hogy az amúgy is meglehetősen lanya magánépítési tevékenység egyik legnagyobb kerékkötője a régi, elavult építkezési szabályrendelet, amely számtalan olyan megszorítást tartalmaz, ami a drága építési anyagok és egyéb körülmények mellett az építést jelentősen megdrágítja. A törvényhatóság különböző bizottságaiban és a közgyűléseken éppen ezért nem egyszer tették már szóvá a szabályzat revíziójának szükségességét és egyre hangosabban sürgetik ezt az érdekeltségek, a vállalkozók, s az építtetői szándékozók egyaránt.

A közelmúltban történtek ugyan már a szabályzaton bizonyos enyhítések, de ezek még nem kielégítőek, s még mindig fennáll az a lehetetlen kikötés, amely szerint a lebontott lakóház csak akkor részesülhet, újjáépítés esetén, adómentességben, — ha a réginek legalább a háromszorosára emelik fel. Ebben a kikötésben ma már ellenmondás van, mert köztudomású, hogy Budapesten legfeljebb 5—6 emeletes házat szabad építeni. Miután ma már kevés a földszintes ház, ez azt jelenti, hogy a háromemeletes házat, akármilyen rozogant, öreg és csákány alá érett is, nem lehet újjáépítés céljából lebontani, mert a szabályzat szerint helyébe kilenc emeleteset kellene építeni, hogy adómentes legyen. Ez pedig tilos.

De nem csak ez az egy kuriózum található a szabályzatban, hanem vannak egyéb olyan kautélák is, amelyek ma már feleslegesek és a modern építéstechnika szerint okszerűtlenek is.

Az építési szabályrendelet módosítása ugyan nem a fővárostól függ, mégis szükségesnek tartottuk kikérni egy szakember véleményét, annál is inkább, mert a reformot illetőleg a kezdeményezést úgyis mindenki a fővárostól várja és tudomásunk szerint az első őszi gyűlésen az Egységes Községi Polgári Párt egyik tagjából el is fog hangzani ilyen indítvány.

A modern építkezési problémák és ezzel kapcsolatban a sürgetett reformról

Lavotta Gyula műszaki főtanácsostól

kértünk információt, s beszélgetésünk során az egyes műszaki szempontokat a következőkben világította meg a Fővárosi Hírlap munkatársa előtt:

— Kétségtelen, hogy az építési szabályrendelet mielőbbi revíziójára feltétlen szükség van. Azokat a módszereket és leegyszerűsítő eljárásokat, amelyek külföldön beváltak, nekünk is át kell előbb-utóbb vennünk. Különösen a német építőművészet ment át az utóbbi években óriási változásokon és annak egyes túlzásaitól eltekintve, számos olyan praktikus újítással találkozunk, amelyek elől elzárkózni semmi okunk sincsen.

Az utóbbi évtizedben az egész építkezési elv átalakult. Arra törekszünk mindenki, hogy minél több napfény és levegő áramoljon a lakásokba, de emellett minden négyzetcentiméternyi területet minél gazdaságosabban, jobban lehessen kihasználni. Ennek megfelelően

nincs szükség többé a nálunk még előírt 3—4 méter magas szobákra, ezzel szemben lényegesen nagyobbra kellene méretezni az ablakokat.

— A szobamagasság azelőtt előírásosan 4 méter volt nálunk, most már három méter is engedélyeznek, de tényleg 260—270 centiméter is elég. Amerikában, Hollandiában és egyebütt is ez az általános magasság.

— A mi építési szabályzatunk túlsókat kíván az építettektől. Ez felesleges. Lényegesen nagyobb engedményeket kell tenni, hogy a hatóság ezzel is

fokozza az építési kedvet. Felesleges a túlságosan erős építkezés a mai módszerek mellett. De

nem is racionális ma már 100 vagy több száz évre építkezni;

teljesen elég, ha 50 évre kalkulálunk. A haladás mai tempója, a technika szédületes fejlődése mellett akkorra ugyanis egészen más lesz a lakosság igénye, felfogása és szükséglete. Ötven év múlva, sőt még előbb is minden bizonnyal egészen más lesz az építési stílus, mások lesznek az igények és mások a lakások komfort követelményei.

— Gyökeres reformra volna szükség az építési engedélyek kiadásánál is, amely ma, minden jó szándék ellenére, igen hosszadalmas: ha pedig az építési kedv egyszer jobban fellendül, egyenesen csődbe kerül, megakad.

— Arra a kérdésre, hogy mi a véleményem a mostanában emlegetett budapesti „felhőkarcolókról vagy toronyházakról”, — egyebet nem mondhatok, minthogy ezek ideje is feltétlenül el fog érkezni, de egyelőre semmi szükségét nem látom Budapesten az ilyen építkezési módnak, hisz annyi üres telek és földszintes viskó van még a város belterületén. Ilyen

felhőkarcoló építkezés legfeljebb néhány nagyon értékes és exponált telek beépítésénél lenne megokolt,

s ennek technikailag nem is lenne semmi akadálya. Ha valaki így akar építkezni, meg kell adni az engedélyt. Az építéstechnika mai fejlettsége mellett olyan talaj nincs, amelyre nem lehet szilárdan építeni, akár hány emeletes házat, ha úgy tetszik toronypalotát, vagy felhőkarcolót. Az egész csak pénz kérdése. A magasépítés feltétlenül racionálisabb, mintha szétosztan kisebbeket építenek, mert kisebb területen kevesebb a közmű, kisebb a közteher. Semmi okot sem látok arra, hogy megfelelő szélességű utcákban miért ne engedhessük meg az öt emeletesnél magasabb épületeket.

— A leglazább budapesti talajon is lehet monumentálisan építeni s erre már a régebbi időkből is van példa. A parlament palotája cölöpözött talajra épült, újabban beton pilótákkal építették a ferencvárosi fővárosi kikötő nagy raktárházát, s

8891

ezzel a módszerrel akármekkora épület lehet akármilyen talajon, még vízben, homokon vagy friss töltésen is építeni.

— Ami a modern építési módokat és anyagokat illeti, kétségtelen, hogy

a jövő építőanyaga a vas és a vasbeton,

de csak tartószerkezeteknél, míg a legegészségesebb falazó, vagy töltő-anyag az égetett téglá marad, jó hőszigetelő és levegőt átteresztő voltánál fogva. Németországban kísérleteznek az üveggel, Amerikában a vasbetonnal, de felfogásom szerint *egy tisztán vasbetón épület lakásra alkalmatlan.*

— A modern építkezés egyik legnagyobb és legaktuálisabb problémája a *földrengésmentes építkezés.* Ez ugyan bennünket kevésbé érdekel, mert Budapest hála Isten nincs benn egyik földrengési zónában sem. Hogy a kérdés mennyire világprobléma, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a *jövő évben Budapesten tartandó nemzetközi építészeti kongresszus egyik első tanácskozási feladata lesz.* A világ minden részéről hozzánk érkező építészek és mérnökök tanácskoznak majd a különböző földrengésnek kitett területek legellenállóbb és legbiztosabb építészeti módjainak megállapításáról.